

zaaknummer 2011 T297(1)

21 november 2012

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsopvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure bij klacht van seksueel misbruik (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],

geboren op [datum],

wonende te [plaats],

hierna te noemen: klager,

juridisch adviseur: mr. S.S. van Gijn, advocaat te Amsterdam,

tegen:

[naam]

geboren op [datum], overleden,

de persoon over wie geklaagd wordt,

hierna ook te noemen: aangeklaagde,

tijdens zijn leven –tot [jaar]- lid van de Congregatie van de Broeders van de Christelijke Scholen.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 9 maart 2012. Op 3 april 2012 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van broeder [naam], Overste van de Congregatie van de Broeders van de Christelijke Scholen. Op 22 oktober 2012 is bij de griffie een verklaring van het GGZ in Geest binnengekomen. Op 5 november 2012 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen met zijn partner de heer [naam]. Hij heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. Van Gijn voornoemd.

Namens de Congregatie is verschenen broeder [naam] voornoemd en broeder [naam], lid van de Congregatie van de Broeders van de Christelijke Scholen.

2. De klacht

2.1. Klager stelt in zijn klaagschrift dat hij in [jaar] seksueel is misbruikt op de RK Jongensschool [naam] te [plaats] door aangeklaagde. Aangeklaagde was de onderwijzer van klager in de tweede klas.

Klager was een verlegen jongetje. Hij kwam uit een boerengezin. Tijdens het verstoppertje spelen verstopte klager zich onder het habijt van aangeklaagde. Aangeklaagde had geen broek aan onder zijn habijt en hij drukte klager dan stevig tegen zich aan en reed tegen klager aan.

Ter zitting heeft klager zijn klacht gerectificeerd. Bij een recent bezoek aan zijn broer [naam] hebben de broers eindelijk over het misbruik met elkaar kunnen spreken. Daarbij is gebleken dat het broeder [naam] (of [naam]) was bij wie klager zich onder het habijt verstopte. Bij broeder [naam], aangeklaagde, bestond het seksueel misbruik uit het door de broekspijp van klager betasten van de penis van klager totdat deze stijf werd. Bij broer [naam], die ook bij aangeklaagde in de klas heeft gezeten, zijn dezelfde handelingen gebeurd. Broer [naam] heeft hiertoe op 3 november jl. steunbewijs aangedragen. Het misbruik vond plaats achter de lessenaar, waar aangeklaagde zat en klager naast aangeklaagde stond. Ook kwam het voor dat klager iets op het bord moest schrijven, waarbij klager achter het bord stond en aangeklaagde naast hem kwam staan waarbij de hand van aangeklaagde gemakkelijk in de broek van klager kon komen. Volgens klager hebben de handelingen bijna dagelijks plaatsgevonden.

2.2 Klager heeft nooit kunnen praten over het seksueel misbruik. Ter zitting heeft klager aangevoerd dat hij altijd nogal lijfelijk was ingesteld en dat hij waarschijnlijk ook niet geprotesteerd heeft tegen de betastingen. Klager is laag geschoold en hij heeft altijd in de horeca gewerkt. Sinds zijn achttiende weet klager dat hij homo is. Zijn ouders hebben daar geen problemen mee gehad. Klager is nu al 35 jaar samen met zijn huidige partner. Sinds [jaar] weet klager dat hij HIV besmet is. Klager slikt sinds twee jaar Atripla, welk medicijn veel bijwerkingen heeft. Zo heeft klager vreselijke nachtmerries over het seksueel misbruik in het verleden. Klager wordt psychotherapeutisch behandeld door het GGZ in [plaats]. Klager heeft ongeveer vijf maal per week aanvallen waarbij hij hevig begint te beven. Klager vermeldt daarbij dat het grootste trauma in zijn leven hem in [jaar] is overkomen toen zijn zusje voor zijn ogen door een auto werd doodgereden.

2.3 Klager wil met het indienen van de klacht bereiken dat het seksueel misbruik door de kerk wordt erkend. Klager wil eventueel financiële compensatie, maar dat is niet het uitgangspunt van klager.

3. Inhoudelijke reactie

3.1 Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. De Overste heeft in zijn reactie gesteld dat hij aangeklaagde persoonlijk heeft gekend en dat noch bij hem noch, na navraag, bij de andere aan de school werkende broeders en lekencollega's ooit bij aangeklaagde iets van ongewenst gedrag met kinderen is opgemerkt. Aangeklaagde stond bekend als een vriendelijke, wat teruggetrokken man, die altijd met zijn neus in de boeken zat. De Overste heeft evenmin in bestuursverslagen of andere geschriften aanwijzingen gevonden die duiden in de richting van seksueel misbruik door aangeklaagde.

3.2 Aangeklaagde is in [jaar] uit de Congregatie getreden na tien jaar op school werkzaam te zijn geweest. Tot aan zijn pensioen heeft aangeklaagde daarna in het onderwijs gewerkt. De Overste concludeert dat hij zich niet kan voorstellen dat aangeklaagde klager seksueel heeft misbruikt, maar dat hij ook geen reden heeft om aan te nemen dat klager onwaarheid spreekt. De Overste merkt daarbij op dat het hem bekend is dat het medicijn Atripla kan zorgen voor abnormale dromen en psychische klachten, waardoor naar de mening van de Overste de herinneringen met betrekking tot het seksueel misbruik wellicht niet voldoende betrouwbaar zijn.

Mocht de Klachtencommissie concluderen dat aangeklaagde klager seksueel heeft misbruikt, dan biedt de Overste namens de Congregatie daarvoor zijn verontschuldiging aan.

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder: de Procedure). Volgens artikel 1.3 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidssituatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of de dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 1.3 van de Procedure.

4.3 Bij de beoordeling van een klacht is voor de Klachtencommissie uitgangspunt dat zij niet uitsluitend kan afgaan op de verklaring van één klager. Het is een elementair rechtsbeginsel dat iemand niet wordt veroordeeld op grond van één enkele verklaring. Dit elementaire rechtsbeginsel moet ook in deze procedure in acht worden genomen. Kort gezegd moet de verklaring van een klager dus worden gesteund door ander bewijs op grond waarvan het aannemelijk wordt dat de aangeklaagde zich schuldig heeft gemaakt aan seksueel misbruik.

4.5 Klager heeft in zijn klaagschrift aangeklaagde verward met broeder [naam]. Ter zitting heeft klager aangegeven dat aangeklaagde hem niet bij het verstoppertje spelen onzedelijk heeft betast, maar bij de lessenaar en bij het schoolbord. Het zou ook mogelijk zijn dat het broeder [naam] was, die klager onzedelijk heeft betast. Klager heeft daaraan toegevoegd dat het gebeuren hem niet meer helder voor ogen staat omdat het ook allemaal zo lang geleden is. De verklaring van klager is op de Klachtencommissie niet voldoende duidelijk overgekomen. De Klachtencommissie heeft geen reden om te twijfelen aan het feit dat klager in zijn periode op de lagere school is misbruikt, maar het is voor de Klachtencommissie moeilijk vast te stellen om welke dader het gaat. Nu de verklaring van klager niet duidelijk is, is het ook niet mogelijk om feiten of omstandigheden aan het licht te brengen die de klacht van klager jegens broeder [naam] ondersteunen. Ook de (recente) verklaring van broer [naam] kan naar het oordeel van de Klachtencommissie het verhaal van klager niet voldoende ondersteunen. Ten slotte acht de Klachtencommissie de verklaring van behandelaar [naam] van het GGZ in [plaats] van 3 mei 2012 te algemeen van aard om daarmee de specifieke klacht tegen deze aangeklaagde voldoende te ondersteunen.

4.6 Gelet op bovenstaande overwegingen heeft de Klachtencommissie moeten vaststellen dat voor de feiten die klager heeft gesteld onvoldoende bewijs is gevonden, zodat geadviseerd zal worden de klacht niet gegrond te verklaren.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Congregatie van de Broeders van de Christelijke Scholen de klacht niet gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 21 november 2012 door mr. G.A.M. Stevens, voorzitter, mr. P.R.M. van der Ven pr en prof.dr. H.B.M. van de Wiel, leden, bijgestaan door mr. I.C.T.M. Jongens-Manders, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager, aangeklaagde en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden. Op grond van art. 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Overste van de Congregatie van de Broeders van de Christelijke Scholen en aan klager verzonden.

Op grond van art. 21.1 van de Procedure stelt de Overste binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 21.3 van de Procedure geeft de Overste daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Overste.